

Večernik

Leto II. (IX.), štev. 170

Maribor, sobota 28. julija 1928

»JUTRA«

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom po 12 Din

Telefon:

Uredn. 440

Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Pred sklicanjem skupščine

PRIPRAVE ZA SKLICANJE SKUPŠČINE 1. AVGUSTA. — PRED VAŽNIMI SKLEPI IN PROGLASOM KDK. — OBSTRUKCIJA ZEMLJORADNIKOV.

BEOGRAD, 28. julija. Danes dopoldne so novi ministri prevzeli svoje posle. Velja Vukičević je izročil dr. Korošcu ključke svoje misli. Za večer ob šestih je sklicana seja ministrskega sveta, na kateri bodo razpravljali o sklicanju narodne skupščine. Kakor se doznava, sta se sporazumela dr. Korošec in dr. Perić, da se sestane skupščina v sredo 1. avgusta. Dnevni red še ni definitivno določen, vsekakor bo na kot prva točka izročitev Puniše Račića, Tome Popovića in Lune-Jovanovića sodišču. Predsedstvo narodne skupščine je že prejelo danes tozadevni dopis vlade. Popovića zahteva sodišče kot nasnovatelja, Jovanovića pa kot dejanskega udeleženca na zločinu.

ZAGREB, 28. julija. Vest o predstojem sklicanju narodne skupščine je izzvala na Hrvatskem in zlasti v Zagrebu silno ogorčenje. Iz krogov KDK javljajo, da bo odgovorila KDK na to gesto vlade s tem, da bo za isti dan, to je 1. avgust, sklicala v zagrebški sabor sejo poslanskega kluba KDK, ki bo ob tej priliki končnove-

ljavno sklepal o svoji nadaljni taktiki. S te seje bo izdan na narod proglas, v katerem bo KDK pozvala vse poštene elemente na skupno delo za enakost in ravnopravnost v državi in za borbo proti strankam velesrbskega hegemonizma.

BEOGRAD, 28. julija. V smislu sklepa vodstva kluba SDS je poslanski klub včeraj definitivno likvidiral v Beogradu, zapustil skupščinske prostore in se preselil v Zagreb. Drevo odpušajo zadnji poslanci KDK, ki se še mudijo v Beogradu, s Svetozarjem Pribičevićem v Zagreb.

BEOGRAD, 28. julija. V tukajšnjih krogih vlada za prvo sejo narodne skupščine po zločinskem dogodku v njej tem večje zanimanje, ker se napoveduje, da bo vlogo KDK prevzel poslanski klub zemljoradnikov. Zemljoradniki nameravajo namreč obnoviti vse nujne predloge, ki jih je stavila pred 20. junijem KDK in ki so medtem zapadli. Tako nameravajo zemljoradniki nadaljevati obstrukcijo v parlamentu, radi česar bodo seje gotovo zelo viharne.

Porazna sodba o dr. Koroščevi vladi

IZJAVA VODITELJA ZEMLJORADNIKOV IN ODLIČNEGA SRBSKEGA POLITIKA JOCE JOVANOVIĆA. — ODGOVORNOST DR. KOROŠČA. — ŠKODLJIVOST IN KRATKOTRAJNOST DR. KOROŠČEVE VLADE.

BEOGRAD, 28. julija. Načelnik poslanskega kluba zemljoradnikov Joca Jovanović je podal danes novinarjem obširno izjavo, v kateri obžaluje v prvi vrsti, da ni došlo do sestave avtoritativne vlade, v kateri bi bili zastopani predvsem tudi Hrvati. Vlada, ki jo je sestavil dr. Korošec, je le poslabšana izdaja Vukičevićevega režima. Dr. Korošec je znan kot ogorčen nasprotnik KDK, zlasti SDS. Sam je v največji meri odgovoren za krivave dogodke v Beogradu in Zagrebu.

Četudi je svečenik, ni storil ničesar za pomirjenje. Poleg tega pozna dr. Korošec samo Slovenijo, ne pa vse države. Zato njegova vlada ne more roditi za državo nikakih koristi, pač pa le največjo nesrečo. V ostalem prorokuje Joca Jovanović dr. Koroščevi vladi le kratko življenje ter je prepričan, da mora priti čimprej do spremembe sedanjega kurza in sistema, ker bi sicer morala država propasti.

Velika škoda za državo

IZJAVA POSLANCA VILDERJA.

BEOGRAD, 28. julija. Novinarjem, ki so naprosili v Beogradu se še mudečega poslanca KDK g. Vilderja za izjavo o položaju, je le-ta danes ob 11.30 povedal sledeče:

Podoba je, da vodi našo državo neki zli duh. Merodajni faktorji so brezmočne figure, radi česar gre država po poti, ki ne vodi k dobremu. Ni argumentov, ne besed niti logike, ki bi mogla pojasniti katastrofalno rešitev krize. Če bi se bilo 21. junija zgodilo to, kar je pričakoval ves svet razen nekaj zainteresiranih poedincev, bi se ne moglo niti postaviti vprašanje krivde. Takrat bi bilo treba razpustiti narodno skupščino, kar bi bil edino možen odgovor na dogodka 20. junija. Če bi se bilo to zgodilo, bi tudi ne mogla staviti gotova stran zahtev, ki jih smatrajo drugi za diktat. Potem tudi ne bi bilo moglo nastati vprašanje, ali bo v krizi zmagal Beograd ali Zagreb. Z raz-

pustom narodne skupščine 21. junija bi bila zmagala država in njeni življenjski interesi. Sedanje narodno skupščino bi trebalo odstraniti, da bi mogla bodoča skupščina vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev živeti svobodno življenje. S tega stališča presoja, se o Koroščevi vladi ne splača izgubljati besed. KDK je bolj vajena borbe kakor sladkosti oblasti. Zato nam ne bo težko organizirati takega odpora, da bo zadnji ignorant mogel spoznati, da tako ne gre naprej in da tira ta režim državo v pogubo. Mi te borbe nismo zahtevali, ampak smo čakali mesec dni, da se bo merodajnim činiteljem sama po sebi vsilila rešitev, ki bi značila pomirjenje duha. Mi sorejamo vrženo pokavico. Kaj bo sledilo, to ve sam bog! Mi nismo mogli predvideti niti takega zaključka krize, kako naj vemo šele, kako se bodo razvijali dogodki v bodoče!

Hrvati in nova vlada

KAJ PRAVIJO GLAVNI ORGANI HRVATSKIH STRANK O NOVI VLADI.

ZAGREB, 28. julija. Po dogodkih zadnjih dni sestava nove vlade hrvatske javnosti ni več presenetila. Opaža se nekaka splošna resignacija, obenem pa silno ogorčenje. To razpoloženje je razvidno tudi iz pisanja glavnih strankarskih organov, ki vsi brez razlike označujejo novo vlado kot provokacijo Hrvatov.

»N a r o d n i V a l«, glavni organ Hrvatske seljačke stranke, pravi med drugim v uvodniku: »Po 24dnev. krizi, ki končuje s prihodom krvavega ministra do oblasti, ne more nikdo več prepričati Hrvatov, da se jim v tako tragičnih časih ne rogaajo. Kajti, dati Korošcu možnost, da bo po vsem, kar se je zgodilo, še odlikovan, pomeni žaliti Hrvate in uživati v njihovi krvi, znači, norčevati se iz vsega, kar je Hrvatom sveto. Znači, da se to tudi namenoma hoče. Dobro, Beograd! Po zaslugah ti bo plačano!«

»H r v a t«, glavno glasilo hrvatskih federalistov, objavlja članek z naslovom »Hrvatom vržena rokavica«, v katerem pravi: »Pokazalo se je, da v tej državi ne more biti druga vlada, kakor vlada četverne koalicije, ki plaši sedaj Hrvate z Obznano. Naj plaši kolikor hoče, naj pošlje v Evropo cel polk pametnih Ninčičev, da bodo govorili o boljševiski nevarnosti v Jugoslaviji; vse to jim ne bo pomagalo, ker jih Evropa že pozna. Ko

Hrvati gledajo to družbo, ki sili na površje in v kateri grizejo drug drugega, jim preostaja edini vzklík: Ti ljudje države ne bodo rešili. Kajti, kdor to danes hoče, mora imeti v prvi vrsti moralno, a te pri Srbijancih in Slovenski ljudski stranki zaman iščeš«.

Nestranski »Obzor« piše: »Ko je bil umorjen minister Drašković, je bila izgnana iz skupščine ena cela stranka, čeprav je bilo sodno dokazano, da ni imela nobenega posla z umorom. Vrh tega je bil sprejet zakon za zaščito države. Ko je bil ubit general Kovačević, so zaprli bolgarsko mejo; ko je bil izvršen atentat na Žiko Lazića, so bili internirani vsi bolgarski emigranti. Ko pa sta bila umorjena Pavle Radić in dr. Basariček, so nato še streljali na demonstrante in ubili 3 hrvatske mladeniče v Zagrebu. Ali ne bi bila upravičena zahteva, da se vrže vsa radikalna stranka iz parlamenta, ker je jasno, da je bil uboj pripravljen. A po vsem tem, da niti vlada niti parlament nista dala nobene satisfakcije, se vrača sedaj zopet ista vlada in to ravno z dr. Korošcem, ki je bil v prejšnji vladi notranji minister. Sokrivi 20. junija se vrh tega še vedno gibljejo svobodno po Beogradu, list »Jedinstvo« pa celo zopet poziva k uboju Svetozarja Pribičevića!«

Načelnik javne varnosti — ozdravljen

BEOGRAD, 28. julija. Načelnik javne varnosti Žika L a z i ć je danes ozdravljen zapustil bolnico.

Poljski protest proti govoru Buharina

VARŠAVA, 27. julija. Poljski poslanik Patek v Moskvi je vložil pri rusko-sovjetskem zunanjem komisariatu protest proti govoru Buharina na šestem kongresu komunistične internacionale. Buharin je dejal, da bodo poljski komunisti v slučaju vojne nastopili proti poljski državi. Protest naglašajo, da je to vmešavanje v poljske notranje razmere ter da nasprotuje določilom v Rigi sklenjene pogodbe.

Ponesrečen poskus z raketnim vozilom

Na železniški progi Nordhausen—Gernrode se je v petek izvršila ob izključitvi javnosti prva poskušna vožnja z raketnim vozilom »Vallier-Rak I«, katero je zgradil konstruktor ing. Vallier neodvisno od tovarne Opel. Prva in druga vožnja s polovično raketno uporabo z brzino 180 km na uro sta bili brezhibni, pri tretji se je dosegla brzina 210 km, ob četrti, ko so se vžgale vse rakete, je pa voz skočil s tračnic ter se popolnoma razbil.

Nezgoda na cesti.

Neki uslužbenec ruske tovarne se je pritožil, da mu je na cesti proti Rušam, ko se je vozil z motorjem, prisvetil nasproti mestni avtobus s polno lučjo, kar je povzročilo, da je iznenil oblast nad motorjem, zavozil v jarek ter se pri padcu poškodoval.

Za lastno domačijo.

Na prihodnji seji občinskega odbora se bo, kakor že znano, obravnavala pogodba z reflektanti na hišice v delavski koloniji. Za zadnjo sejo so že magistratni uradniki predložili svojo prošnjo in predloge za posebno gradbeno akcijo. Zadeva se je tedaj odstopila III. (gradbenemu) odseku. Sedaj pride na vrsto taka prošnja tudi od strani sodnih uradnikov. Gradba hiš na odplačevanje — odpor proti najemini in skrb za lastno domačijo — kakor nekdanj pred vojno, je prišla zopet do veljave, kar je znak normalizacije in zaupanja v bodočnost.

»Vsega bi že bilo konec,

zakaj ste me rešili!« — je dejal včeraj popoldne 52letni brivec A. S., ko so ga gosti starega mestnega kopališča izvlekli iz Drave. Mož je oblečen in obuť z desnega brega malo nad brvjo skočil v vodo in takoj se je začel potapljati. Samomor so pa preprečili plavači in čolnarji, ki so ga še pravočasno našli, izvlekli ter z umetnim dihanjem zbudili k življenju. Tudi rešilni avto je bil takoj na mestu. Moža, ki je tarnal nad težkim življenjem ter se hudoval radi preprečenega namena, so odpeljali v bolnico.

Direktor dr. Vybiral v Mariboru.

Znani češkoslovaški javni delavec in velik prijatelj našega naroda, direktor državne biblioteke v Olomucu g. dr. Vybiral se muči te dni v Mariboru, kjer je posetil svoje znanke iz JČ Lige. G. dr. Vybiral je bil dokončal ponovno večje potovanje po naši držvi in se vrača sedaj v svojo domovino.

Prispevajte za spomenik Kralju Petru v Mariboru

Skrbi in naloge naših leto- viščarjev

OVIRE: ŽEP, POKLIC, STANOVANJE, OTROCI.

V teh pasjih dneh vsakdo rad zapusti razbeljeno in zatoхло mestno zidovje ter odide kamorkoli more na letovišče. Mestni ljudje že pred sezono pridno revidirajo listo svojih bližnjih in daljnih sorodnikov in znancev ter z njimi zopet navežejo prav »pristrčne« stike, kateri so se med letom že precej zrahljali, če namreč količkaj kaže, da bo nastal iz moke kruh, iz želje in potrebe — dejstvo. Zakaj časi so resni in denarna suša pritiska pogosto še hujše na žep, kakor pa pekoče solnce na razbeljeno zemljo. Zato jih je razmeroma le malo med tistimi srečnimi, katerih pri določitvi počitnic in letovišč prav nič ne ovira — žep.

So pa še razne druge zapreke, ki grenijo, ali pa celo preprečijo nemoteno uživanje počitniškega oddiha zlasti zakonskim parom z družino. Tu je poklic, ki čisto prisili moža, da ostane v mestu tudi v najhujši vročini, medtem ko uživa njegovi idilično življenje vsaj kje zunaj na deželi. Taki-le možje so pravzaprav res uboge pare. Revez gara in gara, pa nima prav nobene udobnosti razen božjega miru v lastnem domu. Čeprav si je morda med letom večkrat zaželel takega miru, vendar mu sedaj že predsedati in mu gre na živce. Živi navadno življenje samotarskega samca. Na hrano hodi v gostilno, kavo pije v kavarni in ob p. o. stem času ne ve, kam bi se dal, da bi ubil čas. Kljub slabi volji mora čisto pisati ženki in otrokom na počitnice prav ljubezniva in tolažilna pisma. Tako-le se godi večini možem, če je družina na počitnicah. Seveda so pa tudi izjeme. Nekaterim pride partedska povrnitev samskega stanu posebno prav in se res oddahnejo morda celo bolj, kakor pa bi se oddahnili zunaj na deželi pri svoji družini. Drugi zopet si znajo ta kratek čas napraviti še bolj kratek in prijeten z različnimi ocvirki, kateri so sicer dovoljeni pravim in resničnim samcem samskega

stanu, ne pa začasnim samcem zakonskega stanu.

Zdi se, da je najbolj enostavno, ako se stanovanje zaklene ter odide vsa družina na počitnice. Kakor so pa lanske izkušnje pokazale, tudi ta enostavnost ni umestna niti za tiste, ki si jo morejo privoščiti. Zakaj taka stanovanja prav radi revidirajo razni samolastni »stanovanjski komisariji«, ki si svoj trud kar sami izplačajo, da potem ne nadlegujejo gospodarja še s takimi malenkostmi ob povratku. Lanske izkušnje v tem oziru so rodile prav dober sad. Zakaj vsaj doslej še ni bilo slišati, da bi bili v našem mestu nastopili tudi letos taki »stanovanjski revizorji« svojo »službo«. Sicer pa še ni konca počitniških in letoviških dni. Zato pa ne smemo hvaliti dneva pred večerom.

Velik križ je seveda z otroci. Doma jih ne moremo pustiti, ako jih pa vzamemo s seboj, je pa z drobižem zopet nadloga zunaj včasih še večja, kakor pa doma. Vendar je mladina čisto še bolj potrebna za utrjenje zdravja svežega zraka in gibanja na prostem nego pa starši. Zato jih navadno kljub vsem pomislekom jemljemo s seboj. Sicer si pa doraščajoča mladina že pomaga sama ter gre h skavtom ali gozdovnikom, kjer prebije nekaj tednov bolj koristno in primerno, kakor pa v materinem okoliščju. Pokora — pa veselje tudi! — je le z manjšim drobižem. To vprašanje so začeli kaj primerno reševati na Nemškem. V letoviških ustanovljajo za dobo sezone takozvana otroška zabavišča, kjer so malčki čez dan pod primernim nadzorstvom zaposleni z igrami in drugim kratkočasjem. Tako so mamičce proste, prosti pa so tudi mali. Pravijo, da to zelo hasne obema deloma.

Tako vidimo, da tudi letoviščarji niso vedno zavidanja vredni, ampak imajo včasih še večje križe in težave kakor mi, ki se kar lepo doma kuhamo in pečemo.

Julijske vremenske, so- cialne in politične iveri

(Impresije iz mariborskega trga)

Kdaj ni ljudem prav. Lepo vreme smo ugaja športnikom, izletnikom, letoviščarjem in sploh sezonskim »počivalnikom«. Pa tudi teh se loteva nevolja, če je meseca julija, ko se nahaja solnce po vseh pravih zvezdoslovja na svojem zenitu — prevroča soparica.

Trdovratno permanentna vročina vzbuja nevoljo v srcu sina zemlje — kmeta. »Suša je...« Strašna beseda v leksikonu kmetijsko-socialne politike! Senožeti, ki so dajale svetlo upanje na dobro, sočno otavo, so kakor pogorišča. Prvo zgodnje sadje: hruške, marelice in jabolka je nekako krhljavo, podobno je tični deci. Kumarce, ta priljubljeni sadež so tudi utrpeli radi prevelike vročine. Nekako sparjene so in ker so kvalitativno manj dobre, so padle v — ceni. Edino čebula je dozorela. Kakor pozimi špeharji, tako prihajajo sedaj na naš trg vozovi »lukarjev« — z lukom (čebulo), zgodnim zeljem, kumarcami in krompirjem. Lep je letošnji krompir, a s poznim ne bo nič, če ne bo dežeka.

Edino vinogradnik je srečen v toliko, v kolikor ga še ni obiskala toča, ki ga bo držala v šahu še dober mesec dni. Trta in brajde so neverjetno polne. Dosti bo vina in boja bo izredna kapljica. Kmetjedolinarji pravijo zavistno: »Bog je postal alkoholik«, vendar tudi ta očitek ne drži, kajti prevelika suša škoduje tudi nežni trti: listje in sadeži odpadajo. Torej je tudi vinogradnikova sreča nele nepopolna, ampak bo vspricho grozne suše postala usodna — nesreča.

Trdovratna vlada Solнца povzroča krizo — Zemlje. — Samo sladoledarji po mestih so veseli in zakaj bi ne bili? Razen onih, ki so slaščičarji, so vendar povečini vsi navezani na vročino za 4 mesece, to je namreč njih »delovno leto«, a 8 mesecev mora živeti od zaslužka 4 mesecev. Privoščimo jim!

Mnogo revščine se očituje na našem trgu. Tu so prodajalci gozdnih sadežev:

borovnic, malin, gob in zdravilnih zelišč. Med zadnjimi je omeniti slavnoznano »tavžentrožo«, kraljico visokih planinskih travnikov, skrivnostno pomočnico proti želodčnim revolucijam. — Vse, karkoli se le količkaj da spraviti v denar, vse prinesejo reveži ure in ure daleč. Ženska z večjo butaro »tavžentrožo« je štiri dni po 12 ur nabirala to zdravilno zelišče in prišla 6 ur hoda v Maribor, da proda svojo robo za 50.— dinarjev, kateri izkupiček bo zopet nesla 6 ur daleč... Prihodnjo soboto bo zopet tu.

Kakor nekaj v klasičnih Atenah čuješ tudi na mariborskem trgu, kako in kaj je s politiko. Branjevke, kmetje in kupci, se vsaj nekoliko razumejo na politiko, seveda vsak po svoje. Kmetica vzdihne: »Toče in hudega vremena reši nas o Gospod!« Poleg stoječi kmet, ki si je pravkar nabasal žepe s časopisi za nedeljo pa odvrne: »In Koroščeve politike — amen!«

Vse bo še dobro. Naj le nebo pošlje blagodejne močje za polje, travnik in vinograd, v naše duše pa naj pade blagoslov rose spoznanja resnice od laži in naj opere črno smolo zaslepljenosti.

Lov na golobe

se je močno udomačil v Mariboru. Lovci — večinoma prebrisani fantalini — pravijo: Golobi so last vseh in nikogar — ter najdejo tudi dovolj odjemalcev za svoj plan. Poleg zalezovanja gnezd po strehah, podstrešjih in pod oboki je pri lovu že vse polno trikov. Tako n. pr. zrno na zankah in nekih posebnih trikih. Ko golob zrno pozoblje, ga že drži. Fantalin potegne za vrstico, zavije z naglo kretnjo ptici vrat in smuk z njo v malho. Ves lov je zelo ostuden ter ne zaostaja dosti za vsem tem, kar delajo Italijani s pticami — selivkami. Radi tega lova je nastalo že dosti sporov. So namreč dobri ljudje, ki ne dopustijo, da bi golobi postali plen okrutnežev in požrešnežev. Golobjo družino na svoji strehi dobro poznajo, jo krmijo ter tako tudi smatrajo za svojo last ali vsaj za svoje varovanje. Gorje lovcu, ki pride golobjim prijateljem v pest!

Mariborski in dnevni drobiž

Sestanek hišnih in zemljiških posestnikov iz Ptuja in okolice

se bo vršil v ponedeljek, dne 30. tm. ob 8. zvečer v restavraciji g. Zupančiča v Ptuj. Poročal bo zvezni predsednik I. Frelj o stanovanjskih, davčnih in drugih stanovskih zadevah.

Nove parcele mestne občine.

Na Joštovem posestvu so po parcelaciji, ki se je izvršila te dni in po izmenjavi z vinarsko šolo še nove parcele po 12 Din na razpolago. Natančnejše podatke daje mestni gradbeni urad.

Mestna občina mariborska

razpisuje oddajo zidarskih, tesarskih, kleparskih in drugih raznovrstnih del. Glej današnji inserat na zadnji strani.

Čudna uprava pri naši pošti.

Delavska knjižnica v Vrstovškovi ulici bi rada imela telefon. Najprvo se je reklo, če preskrbi sama material, bi ga lahko dobila; drugače to ne gre, ker ni več kredita pri ljubljanski direkciji. Vsekakor je čudno, da se ne da v hiši, kjer so že telefoni, napraviti še en nov priklop, ko vendar za tako stvar ni treba toliko denarja, ozirom materiala. Zdaj, ko je ta knjižnica vendar izjavila, da bi sama preskrbela material, pa ni boja iz Ljubljane nobenega odgovora več. Mesto, da bi poštna uprava dobila novega abonenta in nove dohodke, pa se dela tako čudno gospodarstvo. Potem ni čudno, da država s svojimi financami nikamor ne pride.

Iz poštne hranilnice.

S prvim avgustom se uvede direktni virmanski in izplačilni promet s kraljevino Belgijo in sicer pod istimi pogoji, kakor z ostalimi državami, s katerimi je ta promet že uveden. Do sedaj je poštna hranilnica uvedla virmanski in izplačilni promet s sledečimi državami: Češkoslovaško, Avstrijo, Madžarsko, Švico in Italijo, a s posredovanjem teh držav vrši izplačila tudi v druge države. Navodila in obvestila daje brezplačno poštna hranilnica v Beogradu in njene filiale v Sarajevu, Zagrebu, Ljubljani in Skopju.

Filharmonija praških akademikov v Jugoslaviji.

Meseca novembra priredi večjo turnejo filharmonična zveza praških akademikov, ki je na glasu kot eden najboljših orkestrrov. V Jugoslaviji priredijo češki visokošolci več koncertov, med drugimi tudi v Ljubljani in Mariboru. Tudi ta koncert organizira centrala ČJLig iz Prage ter je že povabila vse naše lige na sodelovanje. Kot smo izvedeli, povzroča ta vest po vseh naših mestih prijeten odziv in bo koncert žel nedvomno povsod lepe uspehe, zlasti še na polju spoznavanja slovanske glasbene kulture.

Turneja Zikovega kvarteta.

Danes je prešla mariborska ČJLig iz Prage obvestilo, da namerava prirediti pri nas že povsod znani Zikov kvartet, ki uživa svetovni sloves, v času od 10. do 15. novembra turnejo po Jugoslaviji, kjer hoče seznaniti našo javnost tudi v manjših mestih s proizvodi slovanske in svetovne komorne glasbe. S turnejo bo pričel kvartet najbrž v Mariboru. V to svrhu se je obrnila praška ČJLig na vse lige v naši državi, naj bi organizirale čim lepši uspeh te turnee. Zikov kvartet je nato povabljen na daljšo turnejo v Španijo, odkoder odide v Južno Ameriko.

Koncert v mestnem parku

se bo vršil v nedeljo, dne 29. tm. ob 10.30 dop.

Lepo darilo.

JČ ligi je naklonila gospa Greti Schonsky, soproga industrijalca v Mariboru znesek 1500 Din. Odbor lige želi še več takih podpornikov.

Dom ubogih.

Kljub veliki mizeriji s stanovanji, stoji dom ubogih, že mesece in mesece popolnoma prazen, dasi je že dodelan. — Stavbenik ima dobiti še okrog 30 tisočakov, pa ne dá ključev. — Zadruga Mojmir pa ima menda rešiti vprašanje one loterije s srečkami. — Kdo bo sedaj ta gordijski vozal presekali. — Zadruga Mojmir ga menda ne more. — Morda bi pa mestna občina to stvar uredila — in tedaj bi bilo eno lepo stanovanje na razpolago.

Osrednje društvo nižjih pošt in brzojavnih uslužbencev,

skupina Maribor, priredi v nedeljo, dne 5. avgusta pri vsakem vremenu na vrtu restavracije Gambinus dobrodelno vrtno veselico s sledečim sporedom: 1. Koncert na vrtu. 2. Ples v dvorani. 3. Srečolov. 4. Ribolov. 5. Razbijanje lonca. 6. Keglišče na dobitke. 7. Avtomatični vrtinec in druge zabavne igre. Začetek ob 15. koncu ob 2. zjutraj. Pri koncertu igra godba »Omladina« in nastopi poštno pevsko društvo. Vstopnina 5 Din, otroci v spremstvu staršev prosti. Keglišče se odpre ob 8. zjutraj. Ker je čisti dobiček namenjen v podporo bolnih tovarišev, vdov in njih sirot, prosí društvo občinstvo za obilno udeležbo.

Knjižnica in čitalnica Prosvetnega oddelka Delavske zbornice v Mariboru, Verstovškova ulica 4, (Palača Pokojninskega zavoda) je ob nedeljah in praznikih do 1. septembra zaprta. Od 1. septembra naprej pa bo ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. zopet odprta.

Osem jih je,

ki čakajo, da se jim nekaj neprijetnega skuha pri policiji. Tekom noči in včeraj popoldan so se znašli v policijskem zaporu pri »Grafu«. Osem aretacij je dosti za en dan. Dva sta se tepla, drugi so pa potepuhi in že stari znanci policije. Za nekaj dni bodo izgubili prostost, katero zlorabljajo s potepanjem, potem jih pa doleti izgon.

Člani Streljaške družine mariborske se obveščajo, da je dobil odbor od Saveza iz Beograda še 12 pušk in municijo. Streljanje na vojaškem strelišču v Radvanju se vrši vsako nedeljo. Članstvo se naproša, da obiskuje strelske vaje v čim večjem številu in se temeljito pripravi na strelsko tekmo. 1446

Ogromno iznenadenje

so doživele gospodinjice, ki so prvič prale perilo z »Radionom«. Perilo ni ostalo samo popolnoma nepokvarjeno, temveč je bilo mnogo lepše in boljše oprano. Vzrok je v tem, ker »Radion« ne vsebuje ne klora, ne drugih škodljivih dodatkov.

Na domačo veselico

h gostilni Korman na Činžat, pojdemo jutri vsi! 1447

Ruska emigracija v Mariboru

naznanja, da se bo vršil v nedeljo, dne 29. tm. ob 9. dop. v pravoslavni kapelici v Melju parastos po umorjenem ruskem carju Nikolaju II. 1437

Ure, zlatnina na obroke

brez poviška — Jlgar, Maribor, Gosposka ulica 15. — IX

Za osveževanje krvi

pijte nekoliko dni zaporedoma zjutraj čašo naravne Franc-Jožefove grenčice. Franc-Jožefova voda, katero priporočajo novi zdravniki, urejuje čreva, krepiča želodec, popravlja kri, umiruje živce ter daje tako zdravje in svežo glavo. XVIII

je nekaj slovelo v stari Grčiji po svoji modrosti.

Danes je le ona pridna gospodinja modra, katere izkoristi 7 prednosti, ki jih nudi

Schicht
Terpentin-Milo
Milo s svojim prednostmi

Culukafri

JUŽNOAFRIŠKE ŠEGE IN NAVADE. — ER:TIKA. — ŽENITEV. — STARCI. — ŠPORTNA VZGOJA MOŽ. — UBIJA NJE SLABOTNIH OTROK. — MESTNA KORUPCIJA.

V britskih kolonijah Natal in Zululand, ki sta poprej pripadali burskim republikam, žive tamošnji domačini življenje, ki se je v toku tisočletij komaj za spoznanje spremenilo. Kafri (Kaffirs), prebivalci teh pokrajin, nosijo od rane mladosti do pozne starosti naziv »boy« (fant, mladenič) ter živijo v takozvanih »kraalih«. To so stavbe, v katerih prebivajo samo domačini rojaki; razlaga nekaterih potopiscev, da so ta bivališča identična z ameriškimi farmami, je povsem napačna, ker »kraali« so zgolj stanovanjske stavbe brez gospodarskih poslopij, ki dajejo farmam svoje tipično obeležje. Kafer je namreč nekak naravno nepokvarjen lenuh v pogledu kmetijstva; kajti vse raste samo brez obdelovanja in živina je prepuščena sama sebi, dokler se ne zljubi gospodarju pečenke. Na obsežnih farmah pa ni nobenih stanovanjskih stavb, kar je posebnost južne Afrike.

Kafri in Culi, ali kakor mi splošno pravimo Culukafri so še danes udani mnogoženstvu (poligamiji). »Boy« (fant) najde deklet, ki je vzbudilo njegovo dopadene; z njim živi v nekakem poskusnem zakonu, ki traja 2—3 mesece in se imenuje v domorodnem jeziku — »šlabonga«. V času te »šlabonge« občuje fant z dekletom sicer intimno, a pri tem budno pazi, da ostane do poroke — devica. Ta običaj je prastara uredba in domačini jo smatrajo kot nekak južnoafriški flirt. Po preteku »šlabonge« je fantu (boy-u) na prosto dano, ali poroči ljubljeno svojo srca ali ne. Če se odloči za ženitev, ki se slavi z zelo ceremonijelno gostijo, tedaj se je odločil, da preda očetu svoje neveste »pet glav živine«, to je namreč odkupna cena za vsako nevesto. Ideal vsakega moža je, da postane oče čim večje kopice otrok in njegovo veselje je tem večje, čim več hčera mu je štoklja prinesla. Tedaj smatra, da je njegova sreča popolna.

Skupščine (zbori) posameznih plemen so vedno zvezane z veselico v znamenju — piva. Vojaki sedijo kleče v polkrog; načeljuje jim plemenski poglavar, a žene in dekleta jim natakajo neko domorodno pivo, ki je zvarjeno iz hmelja in koruze. Angleži so prisilili Culukafre, da delajo v mestih. Baje so dobri delavci, vendar pa zdrže med civiliziranim svetom le 3—6 mesecev in se potem vrnejo v svoje »kraale«, kjer ostanejo po tri mesece in več. Ta čas (podoben evropskim dopustom in počitnicam) prirejajo svoje ženitovanske veselice, ki se običajno končajo s snubljenjem t. j. z izvolitvijo nevest za »šlabongo« (zaroko) ali pa »pogarty« (ženitovansko gostijo). Vsako tako nacionalno veselico zaključuje bojni ples, katerega proizvajajo vojaki, oboroženi s ščitom in dvema sulicama. Na rokah imajo vojščaki železne obroče; najbolj čislani so oni, ki jih prenese največ ter pri teži nad 20 kil na vsaki roki še z istima prožno vihiti težko sulico in proizvajajo zelo mimične gibe. — Culukafri so prislovični divjaki ter delajo videz krvoločnih ljudi; vendar je to samo videz; kajti Culukafri nimajo niti najmanjšega morilskega nagnenja, a umori in uboji se v posameznih plemenih le redko-kedaj dogajajo.

Deklice so primitivno oblečene. Imajo nekak 10 cm širok in 10 cm dolg predpasnik, ki ima spredaj železno kroglo na vrhici, katere se pritrdi zadaj na usnjat pas. To dela videz najskromnejših moških kopalnih hlače v Evropi. Jasno je, da ta predpasnik, ki je manjši kakor smokvin list ne služi toliko čutu varovanja sramežljivosti, ampak zgolj praktični svrhi, da se ne ranijo, ko gredo skozi visokoraslo travo, trnje in ostro resje. Lasje morajo ostati, kakor jih je ustvarila mati narava. Veliki, črni navzgor zaviti kodri so tipičen znak kafeških deklet.

Ženska pa mora, čim postane žena odložiti dekliski »pas sramežljivosti« in dobi večji predpasnik, ki je sličen našim kuhinjskim predpasnikom. Lasje smejo zrasti do približno 15 cm in so tako počesani, da končajo lepi, naravno zviti in trajni kodri v dražestni konici. Raziskovalci in potopisci pravijo, da napravljajo te frizure zelo ugoden vtis na belokožca. — Če na se nodažo žene in dekleta v me-

sto, zgrajeno od civilizacije, se morajo pod strogo kaznijo odeti v dolge, apaško-pisane, mnogobarvne ogrtače, kar jim ni nič kaj všeč.

Najnesrečnejši so med temi ljudmi starci in starke. Za njih se nikdo ne zme-ni. Če vprašaš mladega Kafra, zakaj tako brezobzirno postopa s starimi ljudmi ter pri tem ne pomisli, da se bo tudi on postaral, ti odgovori stereotipno, ne da bi vzel na znanje najmanjšega vtisa iz mišljenja civiliziranih ljudi, da se on ne bo nikdar postaral, da bo debel in mo-čen... Pri tem dvigne obe roki, nabre-kne svoje mišice, da se železni obroči na njih skoraj vidno napenjajo.

Moški urojeniki t. j. potomci prastano-valcev so zelo športno vzgojeni. Vsak povprečen Kafer mirno prehodi 40—50 angleških milj t. j. približno 70—90 km dnevno. Pojm utrujenosti je pri teh lju-deh neka povsem čudna posebnost. Ako ima, recimo pot 80 kilometrov pred se-boj in čuti pri 65. kilometru utrujenost, — se spusti v dir in dospe v takem teku na svoj cilj. Ta vstrajnost in hitrost je posebno dobro služila v kafeških bojih proti Angležem, ki so se čudom čudili, kako neverjetno hitro je sovražnik me-njaval svoje postojanke. —

Kljub neizmernim trudom britskih ci-vilizatorjev se je posrečilo odpraviti v teh kolonijah eno edino institucijo: Ubi-janje slabotnih in pohabljenih otrok. Še pred kakimi 25. leti je bil »svet« običaj, da vso pohabljenost deco utopijo, kar je bil tudi pri starih Spartancih običaj. Zato ni čudo, da so naravno močni kafeški atleti delali angleški vojski zelo velike ne prilike in skrbi. —

Sport

Sportni praznik v Ptuj

Kakor vse kaže, bo jutrišnji lahkoatlet-ski nacionalni miting, ki ga priredi SK Ptuj na svojem igrišču, ena največjih sportnih prireditev te vrste v maribor-skem okrožju. Zbrala se bo v Ptuj elita slovenskih lahkoatletov, ki so poslednja leta izredno napredovali, zlasti v dvoje disciplinah: teku in skoku. Sedem klubov je prijavilo svojo udeležbo, med njimi tudi Hašk iz Zagreba. Primorje pošlje 20 at-letov, Ilirija 16! SK Ptuj bodo predstavl-jali: Muren, Junger, Šmigoc, Pavčič Marjan in Ivan, Uršič, Rand, Götz, Sri-ler, Wullner, Penteker, Boris in Zdenko Gorjup, Žagar, Gril, Jurkovič in Fr. Stross. Rapid pošlje naslednjo postavo: Pelko, Kurzmann, Barlovič, Simerl, Bröckl, Math, Lešnik, Emil Pernat, Venko, Klippstädter, Vidovič in Letnik. — Celjski Atletiki: Blechinger, Hönigmann, Mesarec, Basle, Gradišar. — ISSK Ma-ribor: Koren in Kovačič.

Prepričani smo, da bo jutrišnji miting mnogo pripomogel k populariziranju te-ga najcenejšega in najnaravnostnega špor-ta.

RAPID—ŽELEZNIČAR.

Na igrišču SK Železničarja nastopita jutri v nedeljo zvečer ob 18. v prijateljski tekmi prvi moštvi Rapida in Železničar-ja. Rapid postavi reorganizirano enajsto-rico, s katero namerava v prihodnji sezo-ni stopiti tudi v prvenstveno kampanjo. Največ spremembe je v napadu, ki je sestavljen takole: Pernat Emil, Venko, Klippstädter, Vidovič in Letnik. Prvo tro-jico smo videli skoro vedno v prvem moštvu, zlasti velja to za Venka; Klipp-städter je bil večkrat v rezervi. Pernat je došel od vojakov in je trenutno v iz-redno dobri formi. Vidovič in Letnik sta mlada igralca iz rezerve, ki sta pri tekmi z Ilirijo prav ugajala. Tehnično je ta na-pad jako dober in zna tudi odločno stre-ljati pred golom. Edino rutine še manjka temu in onemu, kar bo pa tudi kimalu bolje.

Železničarji nastopijo z običajno pc-stavo, kar je edino pravilno, da se igralci čim prej vigrato. Neprijetno je za Želez-ničarje edino to, da se bodo navadili na svojo ozko igrišče, kar jim bo delalo na drugih prostorih težave. Ravnotako bo seveda stališče drugih klubov na igrišču

„Imam časa“

pravi razumna Mica. „Ne stojim po cele dni pred prerilnikom in se ne mučim s težkim pranjem perila. Zame to delo opravlja RADION in

varuje perilo!“

Železničarja svojevrstno, ker ne bodo va-jeni malega igrišča. Najbolje je to poka-zala tekma s Primorjem! Ni nobenega dvoma, da bo jutrišnja tekma vrlo zani-miva; saj bosta hoteli obe moštvi poka-zati svojo formo tik pred početkom pr-venstvene sezone.

Ob 16. igrata rezervi gornjih klubov, ob 10. dopoldne pa naraščaj Železničarja z naraščajem Svobode.

SK Železničar.

Za nedeljsko prijateljsko tekmo na last-

nem igrišču s SD Rapidom odream sle-deče moštvo: Mernig I, Wagner, Mer-nig II, Ronjak, Frangeš I, Stauber, Jur-ko, Kopčič, Pollak, Paulin, Konrad. Na-vedeni morajo biti ob pol 18. v gardero-bi. — Predtekmo igra rezerva v sledeči postavi: Pasternjak, Petan, Oman, Pez-diček II, Frangeš II, Fischer, Heller, Bauer, Mahajnc, Kristl, Pezdíček I, rez. Kovač, Jančič. Zbirališče ob pol 16. — Ob 10. dopoldne igra naraščaj. Postava razvidna na objavnih deskah v garderobi. Načelnik.

Mali oglasi. Ni shajljov poar-dovale in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p. Najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopolnjevanje in ogla-si trgovskega ali robljanskega značaja: vsaka beseda 50 p. Najmanjši znesek Din 10.—

Knjigovodja
perfektno bilancist, hrvaško-srbski ko-respondent s 15letno bančno prakso išče odgovarjajoče mesto. Prevzel bi tudi eventualno zaposlenje za pol dneva ali na ure po zmerni plači. Cenj. ponudbe na upravo pod št. »1214«. 1449

50 domačih delavk
(šivilj) za šivanje vojaškega in civilne-ga perila takoj sprejemem. Konfekcijska tovarna Skušek, Tržaška 8. 1450

Oddam opremljeno sobico
z električno razsvetljavo in prostim vho-dom. Vrtna ulica, vhod Smetanova ulica 25/I, vrata št. 6. 1440

Antikvarilčne mobilje
ceneno na prodaj. Naslov pove uprava »Večernika«. 1439

Kupim
dobro ohranjen otroški voziček. Ponudbe z navadbo cene na upravo lista pod »Otroški voziček«. 1438

Sobo
se odda gospodu ali gospodični. Pristan 6/I. 1435

Iščem kuharico,
ki tudi pospravlja sobe.. Heričko, Tatten-bachova 6. 1431

Sobo-in črkoslikanje
izvršuje po ceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 1348

Gostilna »DRAVOGRAD«
Maribor, Smetanova ulica št. 54, toči na-ravno framsko vino od gospe Frangesch. Topla in mirna jedila vsak čas na razpo-lago. Za obisk prosita gostilničarja J. M. 777

Trajne kodre po najnovšem sistemu.
Vodna ondulacija, manikura, masaža ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršuje frizerski salon A. Mrakič, Maribor, Can-karjeva ul. št. 1. 777

Kupim staro zlato
srebrni denar, umetno zobovje po naj-višjih cenah. — Ilger-jev sin, urar in ju-velir. Maribor, Gosposka ulica 15. X

Vsakovrstno angleško,
češko in jugoslovansko sukno že od 24 Din naprej dobite pri J. Trpinu, Maribor, Glavni trg.

V soboto in nedeljo
popoldne ob 4., zvečer ob 8-15

MARIBOR, MAGDALENSKI PARK

CIRKUS KLUDSKY

DVE PREDSTAVI — VSTOPNINE GLEJ NA LEPAKIH

Ogled živali od 9. - 14. ure
in od 18. - 19. ure popoldne

Pridi in poskus',
da pri Katri ti napiješ se svobode,
uživaš ob orkestra zvokih.
Do mene naglo te popelje
Mestni avtobus!
Pridi in poskus'!

Katra Štehlík, lastnica Obalne-
ga kopališča v Studencih.

Maribor. koles. klub „Edelweiss 1900“, Maribor

V nedeljo, dne 5. avgusta 1928, od 15. (3.) ure
naprej v velikem sadovnjaku Pšunder v Radvanju

VELIKA POLETNA VESELICA

Sodeluje: Glasbeno društvo železnižarskih usluž-
bencev (Schönherr) — Vstopnina 5 Din — Avto-
promet do konca veselice od „Velike kavarne“
1148 Za obilen poset se priporoča **DRUŠTVO**

V slučaju slabega vremena se vrši veselica v nedeljo, 12. avgusta

1441

KONCERT

Igra vojaška godba

Občeznana dobra kuhinja,
prvovrstna vina, Tschelig-
jevo marčno pivo in pivo
„a la Plzen“

Začetek ob 20. uri

Vstop prost

Za obilen obisk se priporoča

J. A. RAČIČ, restavrater

Zahtevajte povsod „Večernik“

Danes v soboto
28. t. m. ob lepem vremenu
pri „Gambrinu“

VELIKI VRTNI

KONCERT

Igra vojaška godba

Občeznana dobra kuhinja,

prvovrstna vina, Tschelig-

jevo marčno pivo in pivo

„a la Plzen“

Začetek ob 20. uri

Vstop prost

Za obilen obisk se priporoča

J. A. RAČIČ, restavrater

KONCERT

Igra vojaška godba

Občeznana dobra kuhinja,

prvovrstna vina, Tschelig-

jevo marčno pivo in pivo

„a la Plzen“

Začetek ob 20. uri

Vstop prost

Za obilen obisk se priporoča

J. A. RAČIČ, restavrater

KONCERT

Igra vojaška godba

Občeznana dobra kuhinja,

prvovrstna vina, Tschelig-

jevo marčno pivo in pivo

„a la Plzen“

Začetek ob 20. uri

Vstop prost

Za obilen obisk se priporoča

J. A. RAČIČ, restavrater

KONCERT

Igra vojaška godba

Občeznana dobra kuhinja,

prvovrstna vina, Tschelig-

jevo marčno pivo in pivo

„a la Plzen“

Začetek ob 20. uri

Vstop prost

Za obilen obisk se priporoča

J. A. RAČIČ, restavrater

KONCERT

Igra vojaška godba

Občeznana dobra kuhinja,

prvovrstna vina, Tschelig-

jevo marčno pivo in pivo

„a la Plzen“

Začetek ob 20. uri

Vstop prost

Za obilen obisk se priporoča

J. A. RAČIČ, restavrater

KONCERT

Igra vojaška godba

Občeznana dobra kuhinja,

prvovrstna vina, Tschelig-

jevo marčno pivo in pivo

„a la Plzen“

Začetek ob 20. uri

Vstop prost

Za obilen obisk se priporoča

J. A. RAČIČ, restavrater

KONCERT

Igra vojaška godba

Občeznana dobra kuhinja,

prvovrstna vina, Tschelig-

jevo marčno pivo in pivo

„a la Plzen“

Začetek ob 20. uri

Vstop prost

Za obilen obisk se priporoča

J. A. RAČIČ, restavrater

KONCERT

Igra vojaška godba

Občeznana dobra kuhinja,

Stev. 5230/647-1928.

Dnevno zavetišče v Ljudskem vrtu
nadzidava I. nadstropja.

Maribor, dne 27. julija 1928.

Razglas.

1445

Mestna občina mariborska razpisuje oddajo zidarskih, tesarskih, kleparskih, mizarskih, slikarskih, plesarskih, pečarskih in steklarskih del pri nadzidavi I. nadstropja na dnevno zavetišče v Ljudskem vrtu potom pismene ofertalne licitacije.

Pismene, na uradnih formularjih spisane in s Din 100.— kolekovane ponudbe je oddati v zapečateni kuverti z napisom „Ponudba za prevzem dela pri nadzidavi dnevnega zavetišča“ v vložišču mestnega magistrata v pondeljek, dne 6. avgusta 1928 do 11. ure.

Načrti so v vpogled v mestnem gradbenem uradu, istotam se dobe vsi pripomočki in vsa pojasnila od torka dne 31. julija naprej.

Zastopstva in tovarniško zalogo

za celo Štajersko in Medžimurje,
i. e. e. sposoben samostojen trgo-
vec in zastopnik v Mariboru.
Ponudbe na upravo „Večernika“
Maribor pod „Agilen trgovec“
1443

Razpis.

Cerkveni konkurenčni odbor v Rušah razpisuje oddajo vseh popravil pri cerkvi, stolpu, vseh nadarbinskih in cerkvenih poslopih v Rušah. Vsa dela, zidarska, tesarska, kleparska, mizarska, steklarska, plesarska i. t. d. se oddajo skupno enemu stavbeniku. Pregled vseh potrebnih popravil je interesentom v župnišču v Rušah na razpolago. Interesentje se prosijo, da oddajo svoje pismene in pravilno kolkovane ponudbe v župnišču v Rušah do dne 5. avgusta 1928 do 9. dopoldne. Vsak ponudnik naj priloži potrdilo o plačanem pridobninskem davku. Kavcija v znesku 10%, celotnega proračuna se mora pri oddaji ponudbe oddati v hranilni knjižici ali državnih papirjih. Odbor si pridrži pravice proste oddaje dela brez ozira na višino ponudbe. Vse delo se mora izvršiti do 1. avgusta 1929, najnujnejše pa še to leto. Plača se samo resnično izvršeno delo. Plačilne pogoje naj stavi vsak ponudnik posebej. Odgovor na svojo ponudo bo vsak ponudnik prejel pismeno.

Ruše, dne 25. julija 1928.

1444

Cerkveni konkurenčni odbor Ruše.

KONCERT

V gostini Plohi na Teznu (vojaško vežališče)
bo v nedeljo dne 29. t. m.

Začetek ob 15. uri. Z miznimi jedili, dobrim vinčkom
in svežim pivom iz sodčkov dobro priskrbljeno. 1442

Čevlji z gumijastimi podplati

za sport in promenado

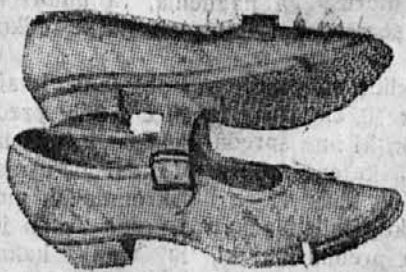
so elegantni, udobni, trajni in ekonomični, priznane
najboljše švedske znamke, po jako nizkih cenah pri

Jos. Moravec, Maribor

Slovenska ulica 12

Oglejte si cene v izložbi.

Telefon 353

KIS ZA ULAGANJE

kumere in drugo, vinski kis, špirit, vse vrste likerjev, tropinovec, droženko, slivovko, rum, konjak itd.
Na drobno! dobite po zmernih cenah edino pri trvdki Na debelo!

JAKOB PERHAVEC, MARIBOR, GOSPOSKA 19

tovarna za izdelovanje dezernih vin in sirupov.

XVI